

Täysistunto

Torstai 5.9.2019 klo 16.00—19.00

3.3. Suullinen kysymys keliakiakorvauksen palauttamisesta (Sari Tanus kd)

Suullinen kysymys SKT 7/2019 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Matti Vanhanen: Seuraava kysymys, edustaja Tanus.

Keskustelu

16.54 **Sari Tanus kd:** Arvoisa puhemies! Hyvän yrittäjän päivän lisäksi haluan toivottaa hyvää keliakiaviikkoa! Keliakia on vakava autoimmuunisairaus, ja useisiin autoimmuunisairauksiin on käytössä lääkehoito ja lääkkeiden 65- tai 100-prosenttinen erityiskorvattavuus. Keliakikon ainoa hoito, ainoa lääke, on jatkuva, ehdoton gluteeniton ruokavalio, joka on huomattavasti tavallista ruokaa kalliimpi. Hoito on lääkärin määräämä, ja keliakiakorvauskin on lääkekorvauksiin rinnastettava. Lapsiperheiden lisäksi erityisesti eläkeläisten, työttömien, opiskelijoiden ja useamman keliakikon perheissä odotetaan erittäin kiipeästi erittäin tarpeellista keliakiakorvausta. Keliakikkojen puolesta olen tehnyt lakialoitteen keliakiakorvauksen palauttamisesta, ja kysyisinkin asianosaiselta ministeriltä: ymmärretäänkö tämän autoimmuunisairauden vakavuus, ja saadaanko pikaisesti erittäin tarpeellinen keliakiakorvaus takaisin?

16.55 **Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oikein hyvää keliakiaviikkoa minunkin puolestani! Hallitusohjelmaan on kirjattu, että hallitus selvittää ruokavaliokorvauksen tarpeellisuuden. Tämä ruokavaliokorvaus lakkautettiin vuonna 2015 säästösyistä, ja lakkauttamisen yhteydessä huomattiin — siis vaikka keliakia tai mitkään ruoka-aineallergiat eivät ole verrattavissa toisiinsa — että on yhdenvertaisuusongelma siinä, että toisista sairauksista maksetaan ruoka-ainekorvauksia. Meillä on olemassa myös sairauksia, joiden hoidossa ruokavalion noudattaminen on välttämätöntä. Hallitusohjelman mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriössä käynnistetään tämä selvitystyö, ja teemme sen huolellisesti ja suhtaudumme asiaan vakavasti.

Puhemies Matti Vanhanen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.56 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin hoitamaton tai huonosti hoidettu keliakia aiheuttaa monia lisäsairauksia, muun muassa osteoporoosia, anemiasia, lapsettomuutta, masennusta, moninaisten vatsaoireiden ja väsymyksen lisäksi nivel- ja hermosto-oireita, myös suoliston syöpää ja lapsilla ja nuorilla kasvun ja kehityksen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2019 vp

hidastumista. Tätä ei tapahdu allergiassa eikä monissa muissakaan sairauksissa, ja keliakiasa gluteeniton ruokavalio on ainoa hoito toisin kuin muissa tilanteissa.

Inhimillisen kärsimyksen lisäksi näistä lisäsairauksista aiheutuvat lääkärissä käynnit, tutkimukset, hoidot ja sairauspoissaolot aiheuttavat myös yhteiskunnalle merkittäviä lisäkustannuksia. Liian usein keliakian mahdollisuus unohdetaan terveydenhuollossakin ja diagnoosi viivästyy. Arvion mukaan noin 70 000 suomalaista sairastaa keliakiaa tietämättään. Kysynkin ministeriltä: mitä hallitus aikoo tehdä tietämättään keliakiaa sairastavien löytämiseksi, heidän saamiseksi hoidon piiriin ja näin monien lisäsairauksien välttämiseksi?

16.57 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tanus tuntee tämän keliakiakysymyksen varsin hyvin, ja pidän erittäin tärkeänä, että kun me hallitusohjelman mukaisesti nyt selvitämme tämän ruokavalio- korvauksen tarpeellisuuden, me myös puutumme kaikkiin niihin asioihin, mitä tässä myöskin edellä mainittiin. Ja kun korvauksesta puhutaan, niin tietysti on selvítettävä monia asioita, esimerkiksi milloin tätä korvausta aletaan maksaa, ja silloin nimenomaisesti tämä diagnoosi ja diagnoosin tekeminen nousevat siinä keskiöön.

Pidän myös erittäin tärkeänä sitä, että me ennalta ehkäisemme useita sairauksia. Tosin keliakia ei ole ennaltaehkäistävissä, mutta sen aikainen ja varhainen löytyminen on äärimmäisen tärkeää, jotta sairauden kulkuun voidaan myöskin puuttua ajoissa.

Puhemies Matti Vanhanen: Tällä kertaa viimeinen kysymys.

16.58 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tästä edustaja Tanuksen kysymyksestä. Se oli erinomaisen tärkeä ja erittäin tärkeä niille ihmisille, jotka tästä äärimmäisen ikävästä sairaudesta kärsivät.

Ministeri jo selvittää tätä tarvetta, mutta olisin kysynyt ministeriltä: missä aikataulussa pääsette tähän selvittämiseen?

Sitten olisin halunnut kommentoida tätä yhdenvertaisuusasiaa, kun se tuntuu aina nousevan näissä kohdin, kun pitäisi jotakin sairausryhmää tulla vastaan esimerkiksi täältä yhteiskunnan puolelta. Onko yhdenvertaisuutta se, että kaikilla on sama sairaus tai että kenelläkään ei ole sairautta? Minusta se on hiukan kummallinen peruste käyttää tässä, että ei voitaisi myöntää tällaista korvausta, joka nyt ehkä hiukan harkitsemattomasti on silloin 2015 poistettu. — Kiitos.

16.59 Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin, tämä keliakiakorvaus poistettiin vuonna 2015 ministeri Mäntylän toimesta. [Paavo Arhinmäki: Perussuomalaisen!]

Tämä selvitys tullaan tekemään ministeriössä mahdollisimman nopealla aikataululla, mutta nyt tällä hetkellä siellä ovat toki syksyn budjettiasiat prioriteettilistalla. Mutta informoin tästä kyllä eduskuntaa, kun saamme selvityksen käyntiin.

Yhdenvertaisuutta pidän äärimmäisen tärkeänä asiana, ja jos me puhumme erilaisista sairauksista, joihin voidaan vaikuttaa esimerkiksi juuri ruokavaliota noudattamalla, niin silloin mielestäni yhdenvertaisuuden nimissä on selvítettävä myöskin se, mitkä kaikki ovat niitä sairauksia, joihin ruokavalion noudattaminen vaikuttaa sairauden etenemistä hidasta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2019 vp

vasti, ja silloin tämä selvitys on varsin paikallaan. Minusta on tärkeää, että kaikilla sairaudesta huolimatta on sitten yhdenvertaiset oikeudet näihin korvauksiin.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.